

***Міжнародна конференція
з питань добродесного
врядування та ефективного фінансового
управління на місцевому рівні***

Передумови розвитку місцевих фінансів

- Зобов'язання побудови вітчизняної системи місцевих фінансів відповідно до принципів Європейської хартії про місцеве самоврядування та інших нормативно-правових актів, які визначають міжнародні стандарти організації місцевих фінансів
- Необхідність удосконалення бюджетного процесу на місцевому рівні
- Потреба у розширенні ресурсної бази місцевих бюджетів, підвищенні самостійності та автономності місцевого самоврядування

Нормативно-правова база

- ❖ Програма економічних реформ на 2010-2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»

Одне з основних завдань – запровадження механізму концентрації фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках регіонального розвитку, визначених у стратегічних документах

- ❖ Бюджетний кодекс України, прийнятий у новій редакції

- ❖ Концепція реформування місцевих бюджетів (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 № 308-р)

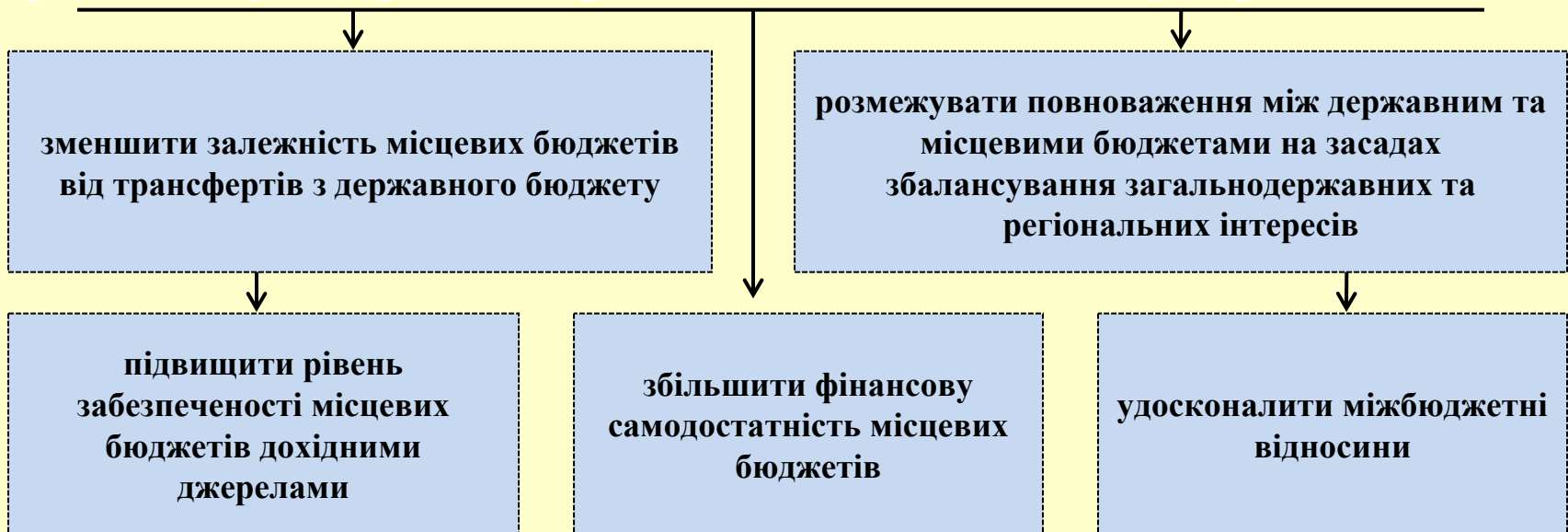
Спрямована на проведення у період до 2014 року реформи у сфері місцевих бюджетів відповідно до стратегічного завдання регіональної політики – створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів

- ❖ Державна стратегія регіонального розвитку до 2015 року

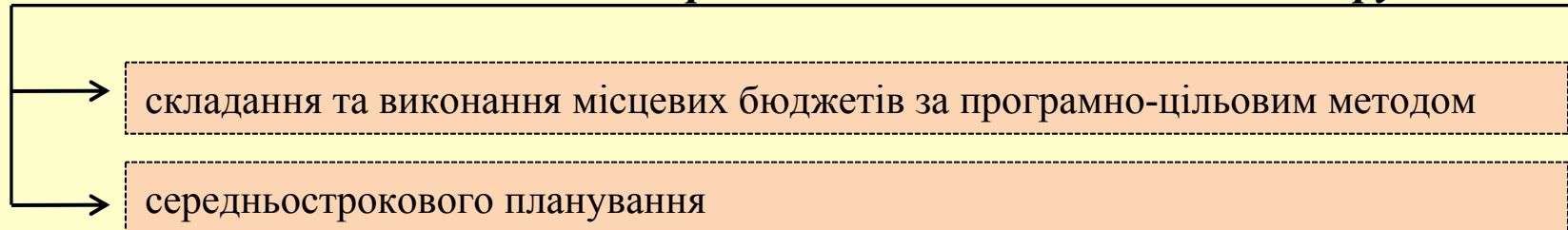
Націлена на досягнення якісно нового рівня ефективного регіонального розвитку

Політика Міністерства фінансів України щодо зміцнення місцевих фінансів. Досвід міжбюджетного регулювання

Прийняття у 2010 році нової редакції Бюджетного кодексу України дозволило:

Новим Бюджетним кодексом України закладено законодавче підґрунтя для:

Додатковий ресурс місцевих бюджетів за рахунок змін до Бюджетного кодексу України

I. Доходи:

- Передача доходів державного бюджету до доходів I кошика місцевих бюджетів
- Розширення доходів II кошика місцевих бюджетів
- Зарахування до загального фонду 50 % надходжень понад річні розрахункові обсяги податку на прибуток та акцизного збору

II. Видатки:

Розширення переліку видатків I кошика місцевих бюджетів

III. Бюджет розвитку:

Розширення джерел надходжень за рахунок **єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва**

Додатковий ресурс місцевих бюджетів за рахунок змін до Бюджетного кодексу України

Доходи

I. Передача доходів державного бюджету до доходів місцевих I кошика бюджетів:

плата за користування надрами загальнодержавного значення

збір за спеціальне використання водних ресурсів загальнодержавного значення

6 видів плати за ліцензії та сертифікати, державну реєстрацію

збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення

плата за надані в оренду ставки, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення

плата за використання інших природних ресурсів

II. Розширення доходів II кошика місцевих бюджетів:

100 % плати за землю

плати за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності

фіксованого податку на доходи від підприємницької діяльності

надходжень адміністративних штрафів

надходження від продажу безхазяйного майна

III. Зарахування до загального фонду 50 % надходжень понад річні розрахункові обсяги податку на прибуток та акцизного збору

IV. Зарахування до бюджету розвитку спеціального фонду місцевих бюджетів єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва

Додатковий ресурс місцевих бюджетів за рахунок змін до Бюджетного кодексу України

Видатки

*Перелік видатків I кошика
розширено за рахунок
видатків на:*

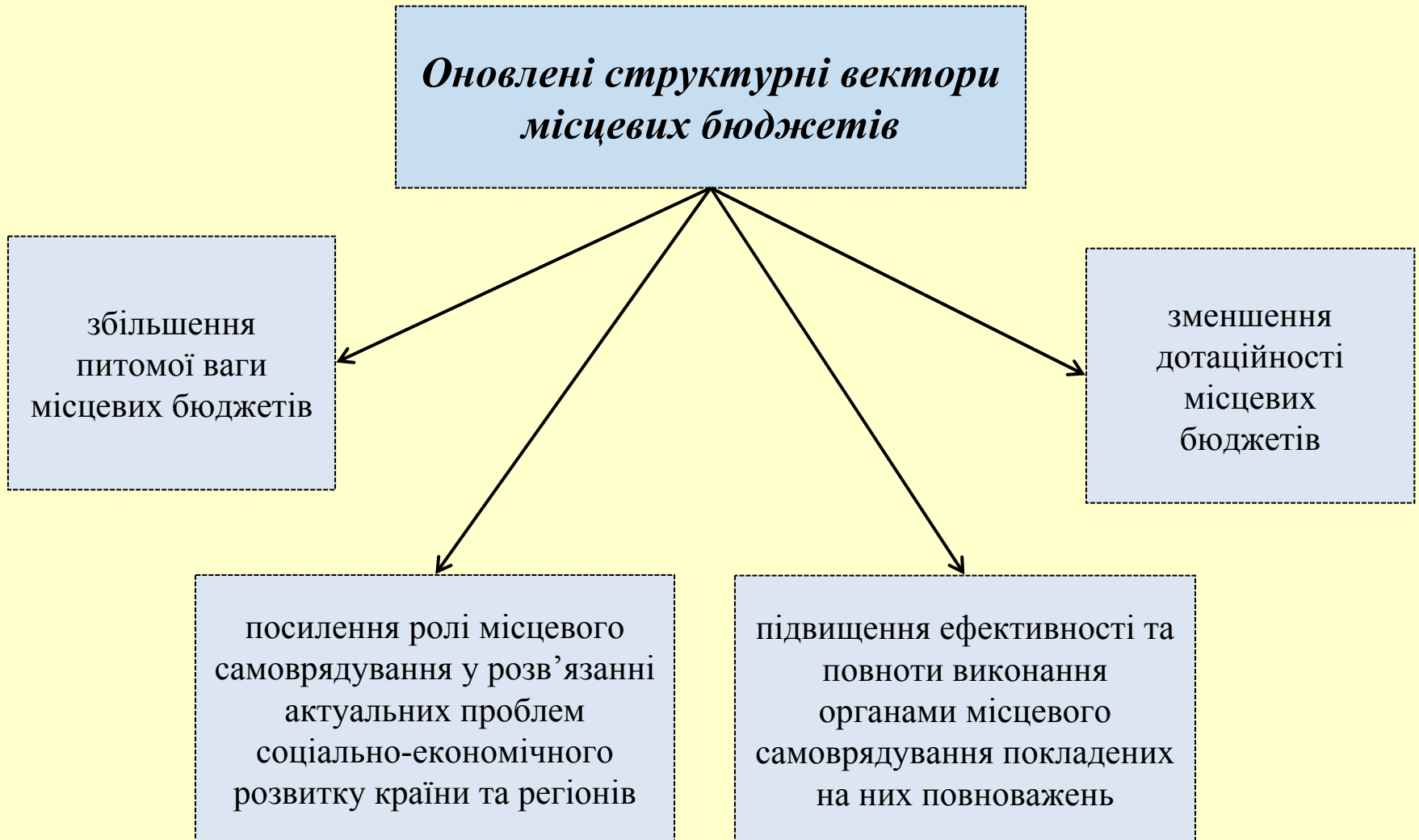
утримання
позашкільної
освіти

виплату грошової
компенсації
фізичним особам,
які надають
соціальні послуги

фінансування центрів
соціальної реабілітації
дітей-інвалідів;
центрів професійної
реабілітації інвалідів

фінансування центрів
соціально-
психологічної
реабілітації дітей;
соціальні гуртожитки

Зміни до Бюджетного кодексу України забезпечили:

Політика Міністерства фінансів України щодо зміцнення місцевих фінансів. Досвід міжбюджетного регулювання

Зміни до Бюджетного кодексу України, внесені у 2011 році:

→ розширення кола місцевих бюджетів, які можуть здійснювати зовнішні запозичення (міські ради міст з чисельністю населення понад **300 тисяч мешканців**, діюча норма – 500 тисяч) – кількість таких бюджетів зростає вдвічі

→ визначення **граничного обсягу місцевого боргу**, що сприятиме утриманню місцевого боргу на безпечному рівні, у розмірі 200 % (діюча норма – 100 %) середньорічного індикативного прогностного обсягу надходжень бюджету розвитку (без урахування обсягу місцевих запозичень та капітальних трансфертів (субвенцій) з інших бюджетів) (для м. Києва – 400 %)

→ зарахування з 2012 року до бюджету розвитку місцевих бюджетів **податку на нерухоме майно та коштів пайової участі** у розвитку інфраструктури населеного пункту

Основні напрями бюджетної політики на 2012 рік

МЕТА

Забезпечення регіонального економічного зростання та зміцнення місцевих фінансів

Основні завдання

Підтримка стійкого економічного розвитку регіонів з урахуванням збалансування загальнодержавних і регіональних інтересів

Концентрація державної підтримки розвитку регіонів в одній бюджетній програмі – Державному фонді регіонального розвитку

Впровадження програм розвитку регіонів на середньострокову перспективу

Проведення заходів, передбачених угодами щодо регіонального розвитку областей, укладених між Кабінетом Міністрів України та відповідними радами

Запровадження програмно-цільового методу під час складання та виконання місцевих бюджетів у пілотних регіонах

Удосконалення планування та виконання місцевих бюджетів як інструмент розвитку місцевих фінансів

Запровадження програмно-цільового методу на місцевому рівні

МЕТА

Підвищення ефективності та прозорості використання коштів місцевих бюджетів

Інструменти

Перехід від утримання бюджетних установ незалежно від кількості населення – потенційного споживача послуг до надання бюджетними установами послуг кожному мешканцю

Розподіл бюджетних ресурсів залежно від обґрунтованості показників соціально-економічної ефективності

Формування бюджетних програм на основі пріоритетів державної та регіональної політики, викладених у стратегічних і програмних документах Уряду, стратегічних планах розвитку регіонів та галузей економіки на середньо- та довгострокову перспективу

Посилення відповідальності розпорядників бюджетних коштів за досягнення кінцевого результату

Державна політика щодо регіонального розвитку в 2012 році

МЕТА

Підтримка стійкого економічного розвитку регіонів з урахуванням збалансування загальнодержавних і регіональних інтересів як

Джерела фінансового ресурсу для соціально-економічного розвитку регіонів

Кошти
Державного фонду
регіонального розвитку

Субвенції місцевим
бюджетам на соціально-
економічний розвиток
територій

Надходження
до бюджету розвитку
місцевих бюджетів

Результати

Створення бази для динамічного соціально-економічного розвитку всіх регіонів

Підвищення потенціалу інституцій, відповідальних за розробку та впровадження політики регіонального розвитку

Забезпечення прозорості, стабільності та синхронізації в політиці розвитку регіонів

Створення умов для підвищення конкурентоспроможності, зростання інвестиційної привабливості та поживлення інноваційної активності в розвитку регіонів

Забезпечення реалізації систем національних цінностей і завдань інноваційного розвитку та сприяння зменшенню відмінностей у рівні життя населення різних регіонів країни